

Palveluiden käyttäjien asema turvattava sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistamisessa

Valmisteilla olevan sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistuksen tavoitteena on parantaa sekä palveluiden laatua että saatavuutta niiden käyttäjien kannalta. Uudistuksen tulee turvata myös käyttäjien oikeudellinen asema.

- Sosiaali- ja terveyspalveluiden neuvonta sujuvoittaa oikeiden palveluiden löytämistä ja parantaa käyttäjän itsemääräämisoikeuden ja valinnanvapauden toteutumista.
- Sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistuksessa on varmistettava, että sosiaalipalvelut ovat tasa-arvoisessa asemassa terveyspalveluiden kanssa.
- Potilas- ja sosiaaliasiamiesten toimintaa on kehitettävä siten, että toiminnan oikeudellinen asema vahvistuu. Lisäksi on varmistettava asiamiesten riippumattomuus palveluntuottajasta. Potilas- ja sosiaaliasiamiesjärjestelmät ovat keskeinen osa palveluiden käyttäjän oikeusturvaa. Nykyinen malli ei anna uskottavaa kuvaa asiamiestoiminnan riippumattomuudesta. Potilas- ja sosiaaliasiamiesten tulee olla sekä hallinnollisesti että taloudellisesti täysin riippumattomia palveluntuottajasta.
- Kuluttajansuojan periaatteet on ulotettava julkisin varoin toteutettaviin sosiaali- ja terveyspalveluihin. Palveluiden käyttäjän oikeusturvan on oltava yhtäläinen riippumatta siitä käyttäjän iästä ja asuinpaikasta sekä siitä tuottaako palvelut julkinen vai yksityinen taho.
- Palveluiden käyttäjän näkökulma on nostettava keskiöön sote-uudistuksessa. Hyvään lainvalmistelukulttuuriin kuuluu kaikkien intressitahojen kuuleminen ja kuunteleminen.

Sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistuksessa on esitetty läpinäkyviä omavalvontaohjelmia, kuluttajien vaikuttamismahdollisuuksien lisäämistä sekä viranomaisvalvonnan lisäämistä. Kuluttajaliiton mielestä nämä ehdotukset ovat palveluiden käyttäjän näkökulmasta erityisen myönteisiä.